

Úvodník

Vážení spoluobčané, podzimní měsíce jsou pro většinu z nás připomínkou blízkosti konce kalendářního roku, se kterým bývá zpravidla spojen i závěr určitého období, případně počátek období nového. Těchto etap je celá řada a týká se různých oblastí jak v soukromém, tak i v profesním životě. Kalendářní rok je z hlediska

plánování i ekonomiky hlavní časovou jednotkou také pro města a obce – na toto období se sestavuje rozpočet, kterým se následně vedení obce řídí. Jedním z oddílů rozpočtu v příjmové části, která zajímá všechny občany, jsou různé druhy poplatků - konkrétně bych nyní rád zmínil poplatky za likvidaci komunálního odpadu. Zastupitelstvo obce v posledních letech poplatky za odpad pravidelně snižovalo, aby kompenzovalo platbu za stočné, jejíž výše je předdefinovaná finanční analýzou dotačního titulu Operačního programu životní prostředí a není možné jej více redukovat. Toto období trvá již 7 let a za tu dobu se mnohé v odpadovém hospodářství změnilo, především po ekonomické stránce. Svozová společnost Hantály a.s. byla nucena navýšit během posledních 4 let z provozních důvodů poplatky za uložení odpadu na skládku o 200 Kč, což reprezentuje navýšení poplatku na jednoho občana o cca **40 Kč** za rok. Následně byl zaveden zpoplatněný svoz a uložení bioodpadu, který můžeme vyčíslit v přepočtu na občana a rok částkou **320 Kč** – očekávaný pokles množství komunálního odpadu se přitom naplnil jen částečně, a to pouze o 9 %. Nově se platí za manipulaci s tříděnými odpady ve výši cca **100 Kč** za občana, protože o vytříděné suroviny klesá u zpracovatelů zájem a svozová společnost je za likvidaci některých druhotných surovin nucena platit, místo toho, aby naopak peníze dostávala. Od příštího roku bude také navýšena platba za svoz odpadu na skládku o **20 Kč** na občana. Obec má naopak příjmy za tříděný odpad od společnosti Eko-kom, za odevzdané elektrozařízení a za odvoz železného šrotu v přepočtu 230 Kč na občana, což je asi o 180 Kč na občana více, než bývalo v minulosti. Pravděpodobně by v období 2021-2022 měla být také navýšena zákonná část poplatku za likvidaci odpadu, a to poměrně razantně, pokud tak můžeme soudit s dosavadními jednání vlád a poslaneckých klubů. Z výše uvedeného výčtu je patrné, jak se ekonomika odpadového hospodářství vyvíjí a výhled do budoucna, kdy by se měl veškerý nevytříděný odpad vozit pouze do spaloven a likvidovat za podstatně vyšší ceny než dosud, není zrovna pro občany optimistický. Na tuto situaci již musí zastupitelstvo obce, tak jako vedení všech ostatních obcí a měst, zareagovat navýšením poplatku za odpad. V naší obci to nebude žádná dramatická změna, ale uvedené systematické navyšování nákladů již není možné hradit pouze v rámci finančního rozpočtu obce.

Vladimír Drbala
starosta obce

Koše na psí exkrementy

V měsíci září osadili pracovníci obce celkem 5 plastových košů na psí exkrementy, které jsou rozmístěny po celé obci – v lokalitě u školy, u kulturního domu, u obecního úřadu, u parku a u dětského hřiště v části Dědina. Koše jsou osazeny zásobníky na mikrotenové sáčky a odlišují se od ostatních košů na odpad výraznou světle zelenou barvou. Jejich instalace by měla přispět k udržování čistoty veřejného prostoru v obci, zároveň bude brána jako pádný argument pro zahájení přestupkových řízení s majiteli psů, kteří uvedený úklid nechťejí aktivně řešit.

Venkovní osvětlení

V měsíci září byla provedena výměna všech svítidel veřejného osvětlení v obci za svítidla Philips UniStreet Performer. Bylo použito celkem 8 typů svítidel lišících se vzájemně svítivostí a tvarem nasvětlené plochy. Svítidla použitá v lokalitě nové výstavby, kde je jejich vzájemná vzdálenost asi 30 m mají podstatně menší příkon než svítidla použitá ve stávající zástavbě. Zde jsou vzdálenosti většinou více než 50 m na sloupech vysokých 9 m, proto musela být použita svítidla s vysokým výkonem, aby byly eliminovány neosvětlené plochy. Uvedená skutečnost má také za následek zvýšenou intenzitu osvětlení prostoru pod svítidly, kdy zde může docházet k nepříjemnému osvětlení místností v rodinných domech. Tuto skutečnost však kvůli splnění podmínky parametrů osvětlení mezi svítidly nemůžeme ovlivnit. V měsíci října budou ještě osazeny nové rozvaděče, měla by se také označit místa, kde svítidla chybí (např. okolí kulturního domu, park, ulice Za Humny a Sklepy) a eliminovat místa, kde při větrném počasí staré vedení venkovního osvětlení zkratuje.

Permanentky HC Kometa Brno

Vedení obce oznamuje, že jsou k dispozici 2 ks permanentních vstupenek na domácí zápasy klubu HC Kometa Brno, které obec získala v rámci projektu „Jižní Morava - Království Komety“. Vstupenky jsou platné pouze na základní část extraligy ledního hokeje, na zápasy play-off je možno vstupenky, které si však již musíte zaplatit, přednostně rezervovat. Permanentky si můžete na jednotlivé zápasy vyzvednout po telefonické domluvě se starostou obce v kanceláři OÚ Starovičky.

Odstranění rozhledny

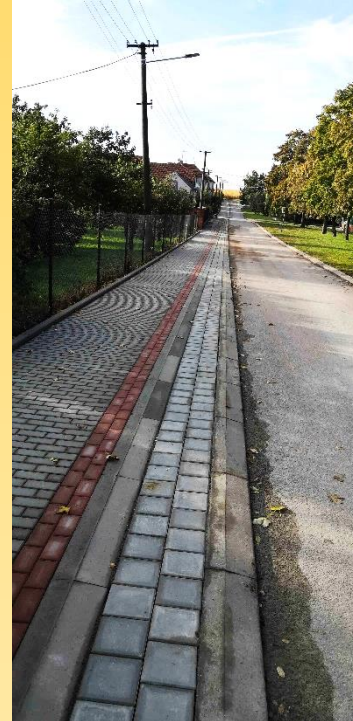
V měsíci září odstranili pracovníci obce rozhlednu U obrázku, která byla po statické stránce zcela nevyhovující, a mohlo tak dojít k úrazu návštěvníků. Na stejném místě by se měla vybudovat po změně územního plánu rozhledna nová, která spolu s připojeným posezením vytvoří na kopci siluetu, napodobující kostel sv. Kateřiny ve Starovičkách. Tato podoba se nabízí především ve spojení s gotickými božimi mukami, která stojí v její blízkosti a také s možností vytvořením „křížové cesty“ od božích muk na vrchol kopce k rozhledně, kdy by tak celá lokalita získala zajímavý příznak.

Rekonstrukce chodníku

V měsíci říjnu byla provedena rekonstrukce chodníku v ulici Školní. Chodník o celkové délce 100 m byl rozšířen na šířku 150 cm, travnatý pás mezi komunikací a chodníkem byl zrušen a nahrazen pruhem betonové zámkové dlažby, která umožní bezproblémový průjezd vozidel na úzké místní komunikaci.

text/foto: VD

Nový přívěs JSDH

V měsíci září byl zakoupen nákladní přívěs za dopravní automobil Fiat Ducato pro potřeby JSDH, který umožní bezproblémovou přepravu potřebného zařízení pro soutěže a závody jednotek dospělých i dětí v požárním sportu. Přívěs s velikostí ložné plochy 250 x 150 cm s hliníkovými bočnicemi je opatřen uzamykací krycí plachtou výšky 1,30 cm.

Ve dnech 18. a 20. září projížděl přes Starovičky nadměrný náklad

Odpadové hospodářství

Svoz odpadu

svoz bioodpadu

listopad

středa 6. 11. 2019

čtvrtek 7. 11. 2019

středa 20. 11. 2019

čtvrtek 21.11. 2019

prosinec

středa 4. 12. 2019

čtvrtek 5. 12. 2019

středa 18. 12. 2019

(HK)

Nové zábradlí na hřišti

(foto: Z. Trněný)

1. ZO **schvaluje** ověřovatele zápisu, program jednání, zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. ZO **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 4/2019.
3. Zastupitelstvo obce Starovičky **souhlasí** se zařazením žádostí xxxxx a xxxxx, bytem xxxxx do změny č. 3 ÚP Starovičky, která řeší změnu orné půdy na možnost pro parkování kamionů v lokalitě u Luže. Stávající území je značeno indexem Bh – plocha pro bydlení v hlukově zatíženém území. Zastupitelé s realizací změny č. 3 ÚP Starovičky **souhlasí** s následujícími podmínkami - změnu ÚP bude hradit vyvolavatel, tzn. xxxxx a xxxxx, bytem xxxxx a cenu za případnou rekonstrukci příjezdové komunikace včetně projektové dokumentace uhradí obec Starovičky a vyvolavatel xxxxx a xxxxx stejným dílem tj. každý 50% celkových nákladů.
4. Zastupitelstvo obce Starovičky **schvaluje** Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemeno za účelem umístění distribuční soustavy s názvem „Starovičky, přípojka NN, Plotnárek“ – kabelové vedení na pozemku 595/1, pozemek zapsaný na LV č. 10001 a za účelem jejího provozování. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně, a to jednorázovou náhradou v celkové výši 1000,- Kč bez DPH a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
5. a) ZO **schvaluje** prodej pozemku 595/34 o výměře 275 m² za cenu 60,- Kč/m² + DPH v k. ú. Starovičky, pozemek parc. č. 595/34 vznikl na základě geometrického plánu č. 794-82/2019 zapsaného na LV 10001 pro obec Starovičky, Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Hustopeče xxxxx a xxxxx, bytem xxxxx, za celkovou cenu 19 965,- Kč vč. DPH s tím, že poplatky spojené s vkladem vlastnického práva do katastru nemovitostí, daň z nabytí nemovitých věcí uhradí kupující. ZO **schvaluje** návrh kupní smlouvy a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
b) ZO **schvaluje** záměr prodeje pozemku p.č. 480 o výměře 320 m² za cenu 60,- Kč/m².
6. ZO **schvaluje** Darovací smlouvu s Charitou Kroměříž na poskytnutí finančního daru ve výši 2.000,- Kč, dar je určen na sociální služby pro občana obce Starovičky a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
7. a) ZO **schvaluje** poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce ve výši 10 000,- Kč TJ Starovičky, IČO 462 14 933 na provoz a údržbu sportovního areálu – hřiště a kabiny. ZO **schvaluje** veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Starovičky a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
b) ZO **schvaluje** poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce ve výši 12 000,- Kč TJ Starovičky, IČO 462 14 933 na údržbu a provoz kabin. ZO **schvaluje** veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Starovičky a **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
8. a) ZO **schvaluje** Příkazní smlouvu firmy Atregia s.r.o. Šebrov na realizaci projektu „Revitalizace veřejné zeleně v obci Starovičky“ celková cena díla je 50 000,- Kč bez DPH 60 500,- Kč vč. DPH a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
b) ZO **schvaluje** Příkazní smlouvu firmy Atregia s.r.o. Šebrov o výkonu činnosti technického dozoru v rámci projektu „Revitalizace veřejné zeleně v obci Starovičky“ za cenu 36 000,- Kč bez DPH 43 560,- Kč vč. DPH a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
c) ZO **schvaluje** provedení prací na akci „Revitalizace veřejné zeleně v obci Starovičky“.
ZO **schvaluje** výsledek výběrové řízení a dodavatele a **schvaluje** smlouvu o dílo s firmou GOZ GARDEN s.r.o. Olomoucká 888/164, 627 00 Brno, IČ 057444164 s cenou 1 017 144,25 Kč bez DPH. ZO **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
d) ZO **schvaluje** v případě obdržení dotací ze SFDI realizovat projekt semafor na přechodu pro chodce u kostela pro zvýšenou bezpečnost chodců, zejména dětí a starších občanů. ZO **pověřuje** starostu obce vyřízením potřebných náležitostí a zadáním projektu.

Ve Starovičkách 5. 9. 2019

Bc. Tomáš Dolák
místostarosta

Vladimír Drbala
starosta

* Z důvodu ochrany osobních údajů nejsou iniciály fyzických osob uvedeny.

Kulturní komise Starovičky Vás a Vaše ratolesti zve
v neděli dne 10. listopadu 2019 na
LAMPIONÁDU—ANEB NOC SVĚTEL

SRAZ JE V 17:00 U ŠKOLY VE STAROVIČKÁCH

PROGRAM:

- lampionový průvod od školy kolem parku, kulturního domu a Tálek na hřiště
- hromadné vypuštění létajících LAMPIONŮ PŘÁNÍ
- poté menší občerstvení s opečením špekáčků u táborového ohně
(Lampiony přání budou na místě k zakoupení za 30,-Kč/ks)

Teplý čaj, špekáčky, svačák a grog zajištěny

Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

"Máme takovou slepičku, která snáší vajíčka pod zem. Co je to?" BRAMBORA

Podzimní tematické vyučování s tématem brambor nás doprovázelo celým dnem. Nejprve jsme si společně ukázali různé druhy brambor, jejich původ a pěstování. Žáci aktivně pracovali na svých "bramborových" pracovních listech, ve kterých si procvičovali probírané učivo. Nechyběly sportovní disciplíny. Pro zábavu jsme si z brambor a přírodnin vytvořili ježečky, vyzkoušeli jsme také, jak fungují brambory jako tiskátka. Největší úspěch však mělo vyrábění bramboráků, které ten den voněly po celé škole. (Baj)

si s rodiči vytvořili každý svého "DÝ-ŇÁKA", kterého si pěkně nazdobili. Kdo měl dýni hotovou, vystavil si ji na schodech školy. Po společném vyfocení si každý prošel 4 stanoviště, kde musel prokázat tělesnou zdatnost při běhání slalomu v gumákách, skákání v pytli, hodem na cíl a skládáním papírových puzzlů (dýně). Do těchto činností se zapojili dobrovolně i někteří rodiče. Za každý splněný úkol dostalo dítě obrázek. Kdo měl všechny 4 obrázky, mohl se zapojit do hledání pokladu. Úplně na závěr jsme si opekli na ohni nějakou tu zdravou dobrotu (párek, buřt) a spokojeni jsme se rozešli do svých domovů. Děkuje rodičům za účast, za sladké příspěvky a těšíme se na další společné setkání. (PN)

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Duo Waldini

Ve středu 11. 9. navštívil naši školku kouzelník s partnerkou - DUO WALDINI. Připravili si pro nás řadu kouzel - od karet, kuliček, peněz, provázků až po holubičku a králíka. Dokonce k některým kouzlům si pan kouzelník povolal asistenty z řad dětí i učitelského sboru. Všem se kouzelnické dopoledne líbilo a už teď se těšíme na další. (PN)

Dýňování s rodiči

26. září byl v kalendáři školky zapsán, jako společné odpoledne s rodiči spojené s dýňováním a sportováním. Děti

Čas jablíčkových vůní

30. října jsme se v 1. a 2. třídě naladili na vůni jablíček. V komunitním kruhu jsme nejprve vyzkoušeli ochutnávkou ovoce jeden ze smyslů, a to chuť. Poté jsme si ukázali přinesená jablka (Svat'a všechny překvapil - přinesl obrovskou kdouli). Přečetli jsme si pohádku O jablonoce, která nám představila změny jabloně v průběhu celého roku. Tato motivace nám usnadnila řazení obrázků podle dějové posloupnosti. Nechyběli básničky, písničky a přísloví. Všichni jsme společnými silami upekli sladký jablečný závin. Po krátké ochutnávce nezbyl ani kousíček - takže se dětem opravdu podařil. S jablíčky jsme počítali, porovnávali, řešili slovní úlohy, skládali básničku, četli, procvičovali psaní i grafomotoriku... Tento den jsme si rozhodně užili a završili sportovními aktivitami na školním hřišti. (Baj)

Návštěva hvězdárny

Dne 23.9 jsme navštívili Hvězdárnu a planetárium Brno. Čekání na objednaný školní program nám zpestřila vědecká stezka, která je instalovaná před budovou. Zde bylo dětem volně přístupno několik hravých experimentů z fyziky a astronomie. Poté nás čekal program zvaný Lucie - tajemství padajících hvězd 3D. Nejprve nám byla

stručně představena hvězdná obloha. Žáci se však netrpělivě těšili, až 3D brýlemi zhlédnou slíbenou pohádku. V ní vystupoval lední medvěd Vladimír a Tučňák James, kteří podnikli cestu do vesmíru, aby přišli na zoubek polární záři. Při zásahu meteoritem však havarují a setkávají se s kolibříkem Lucí. Společně podniknou cestu na Měsíc, pak do oblasti mezi Jupiterem a Marsem. Nachází zde společně odpovědi na všechny otázky o vesmíru a vracejí se zpět na Zem. Počasí nám přálo a z reakcí žáků bylo patrné, že se jim program líbil. (Baj)

Nadměrný náklad

Ve středu 18. 9. projížděl přes Starovičky konvoj s nadměrným nákladem. Nelenili jsme a šli jsme se na tu obrovskou parádu podívat, protože něco takového se opravdu nevidí každý den. Náklad měl šířku 6 metrů, výšku přes 7 metrů a délku přes 30 metrů a neproklouzla kolem něj ani motorka. Dvě soupravy v konvoji převážely technologické vybavení elektrárny. Viděli jsme také kolik lidí a odborníků bylo potřeba k zabezpečení takové náročné akce. (Wal)

Naše nové koberce

Výuka vlastivědy nemusí být nuda. To si zkouší žáci 4. a 5. ročníku, kteří si své znalosti o povrchu ČR a Evropy zkouší na nové didaktické pomůcce,

kteřou škola zakoupila z dotace Šablony II - zkvalitnění výuky. Barevný koberec znázorňující Českou republiku umožňuje žákům 4. ročníku upevnit si své znalosti o krajích, městech, horách, pohořích, řekách a sousedních státech, jednotlivých krajích a krajových městech. Žáci 5. ročníku se učí tyto poznatky o Evropě. Probírané učivo 4. a 5. ročníku, tak procvičujeme hravou a nenásilnou formou, která děti baví a koberce si hned získaly svou oblibu. Žáci si též sami vymysleli řadu soutěží, které lze na koberci pořádat. Tyto koberce samozřejmě mohou samozřejmě využívat všichni žáci školy, učí se tak nenásilnou formou orientaci na mapě. (Wal)

Máme nový klavír

Od firmy Team Solutions s.r.o. jsme jako dar obdrželi nové digitální piano značky Kurzweil v hodnotě 18 490,00 Kč, které samozřejmě budeme hlavně využívat k výuce Hv, ale také při různých vystoupeních, akcích školy a na školních besídkách. Firmě za poskytnutý dar touto cestou děkujeme. (Wal)

Němčický běh

Gratulujeme žákům naší školy, kteří se v pátek 27.9. účastnili závodu "Němčický běh", který pořádá Základní škola

ve Velkých Němčicích. Dva žáci se ve svých kategoriích umístili na prvních místech. Jedna žákyně skončila na krásném 4. místě. Děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy. (Wal)

Svatý Václave, vévodo české země...

Dne 27. 9. 2019 se žáci třetího ročníku v tříhodinovém bloku seznámili s osobností svatého Václava, abychom si vysvětlili původ státního svátku, který slavíme na jeho počest 28. září, v den jeho jmenin.

Společně jsme se nejprve vrátili do historie četbou o Václavovi a jeho životě. Poté jsme shlédli videoukážku z cyklu Udatné dějiny národa českého, která děti velmi zaujala, a z které si také zapamatovaly mnoho informací o dalších osobnostech – jeho bratrovi Boleslavovi, matce Drahomíře a babičce Ludmíle. Pak jsme nově získané poznatky přenesli na papír. Děti si vymalovaly portrét Václava a doplnily ilustraci o pranostiky pojící se se svátkem Václava. Poté, co děti během svojí prezentace objasnily význam jednotlivých pranostik, jsme toto téma uzavřeli četbou komiksového ztvárnění Václavova života. (Fra)

Jak se vidíme

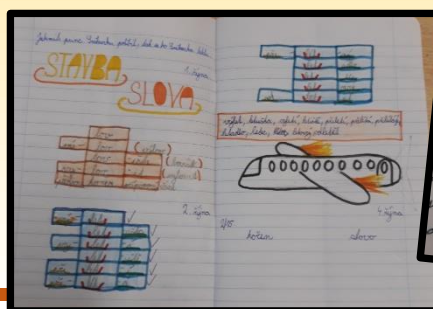
Učitel: „Proč je důležité poznávat druhé lidi?“

Žák: „Více jim pak rozumím a dokážu se s nimi lépe bavit. Cítím se s nimi lépe, když o nich něco vím.“

.....

Poznání druhých je i o poznání toho, jak to v životě chodí, co k čemu vede, co je dobře a co špatně, co čekat a čeho se vyvarovat, abychom spolu mohli žít ...

V duchu "Poznej sám sebe a poznej ostatní" se nesly první hodiny Př, Čj a VV. Nejenže jsme vedli zajímavé rozhovory, ale pak jsme se takto krásně namalovali. (Wal)

Z osobního archivu rodáka ze Staroviček

Událost, kterou jsem měl zapomenout...

(Písemně zaznamenáno v lednu 2002)

Na podzim roku 1953, kdy jsem chodil do posledního ročníku měšťanky, došlo k vlakovému neštěstí před železniční stanicí Šakvice. K této události jsem měl několik osobních poznámek, které jsem ihned po odchodu do důchodu sepsal. Nějak jsem se jimi ale podrobně nezabýval a s nimi nikoho neseznámil. Také se mně zdálo neuctivé, stále někomu připomínat tuto tragickou událost. Hlavně těm co přežili nebo o někoho z rodiny přišli. Měl jsem pro to pádný důvod, který čtenář pochopí z dalšího textu. Před několika léty mě doslova rozčílily články v regionálním tisku, tzv. některých účastníků, kteří snad vlivem jejich pokročilého věku ztratili paměť a sdělovali nesmysly, které si zpětně nikdo z redakce neověřil. Mohu odpovědně sdělit, že to nebyl nikdo ze Staroviček. V jednom článku se psalo, že „aktéři tohoto neštěstí již nežijí“, ale já jsem se s nimi potkával a stále potkávám. I to slovo aktéři jsem považoval za neetické. Proto byl pro mě určitou satisfakcí článek PhDr. Valihracha otištěný ve Starovičském zpravodaji v roce 2009, který snad jako první a vyčerpávajícím způsobem popsal objektivně tuto tragickou událost.

Já osobně jsem tuto tragédii na několik desítek let vytěsnil z paměti a snažil se ji nepřipomínat. Nehrála v tom nějakou roli má pevná vůle. Byl to asi rozum, který rozhodl o zapomnění. Měl pro to několik důvodů. Se Štěpánkou Najmanovou jsem chodil do školy. Osobně jsme se několikrát bavili na téma, co děláme v Brně, když tam jedeme s rodiči. Když se čekalo na vlak, nebo když nás rodičové potřebovali někam odložit, tak to bylo do kina ČAS, které promítalo pořád dokola filmovou smyčku. Sdělovali jsme si dojmy z promítání. Toto kino bylo přesně naproti železničního nádraží. Byl to pro nás nepopsatelný zážitek, který stál 1 Kč. V kině se mohlo sedět časově neomezeně a také usnout, což se mně často stávalo. Poznatek, že Štěpánka byla jistě v tomto kině, jsem sdělil i panu Valihrachovi.

V původních poznámkách, které jsem sepsal a jsou součástí popisu mého mládí, jsem se zabýval i mým členstvím v žákovském družstvu hasičů. Pravidelné cvičení a častá návštěva hasičky, dokonce i několikrát týdně, byla asi hlavní příčinou, že ještě v noci z 23. na

24. jsem se ihned po spuštění sirény ocitl s asi čtyřmi kluky u hasičky. Dovnitř jsme nesměli a jen z uctivé vzdálenosti sledovali odjezd hasičů směrem na Šakvice. Po jejich odjezdu jsme se přesunuli do místnosti, která byla její součástí. Bylo to pro nás známé prostředí. Zde se pohybovalo několik dospělých osob. Většinou ale přicházeli, přeptali se, proč byl poplach vyhlášen a pak odešli. Červené otevřené hasičské auto mám dodnes ve spojitosti s Anežkou Mazůrkovou (Klecandrovou) a Jarmilou Klecandrovou (Kostrhounovou). První má cesta s ním a několika kluky na korbě směřovala ke Štinkavce, kde se před mostkem otočilo zpět. Řídila jej první jmenovaná. Teprve po přečtení článku PhDr. Valihracha jsem se dozvěděl, že osudnou noc řídil toto auto Klecandr Laďa.

Byla ještě hluboká noc, když se červené auto objevilo před hasičkou. Nevím, zda Laďa Klecandr s ním pendloval mezi Starovičkami a místem neštěstí pravidelně, nebo pro něco nebo někoho jednorázově přijel. Ale stalo se. Ocitl jsem se s několika kluky na korbě. Otec jel k neštěstí již s první várkou, tak mně cestu tam neměl kdo zakázat. **S odstupem času jsem musel uznat, že jsme se ocitli v nesprávný čas na nesprávném místě.** Z těch kluků si pamatuji pouze Milu Mazůrku (Mološka), který již ale není mezi námi a Jaru Oulehlu. Byl jsem nejmladší a vůbec si nevzpomínám, kdo nám dělal „velitele“.

Kolem místa neštěstí se dalo ještě projít po silnici ve směru na Popice. Před podjezdem na Strachotín jsme se šli na koleje a postupovali směrem k nádraží. To, co jsme spatřili, se nedá zapomenout. Místo osvětloval silný reflektor z levé strany od silnice a několik menších světel. I když byla tma, viděli jsme, jak jeden vagón z našeho pohledu ležel na levé koleji a zasahoval až do stráně. Dostali jsme se k němu na vzdálenost několika metrů. Tam jsme teprve zjistili, že to, co leží před námi, není celý vagón, ale pouze hodně deformovaná jeho horní část, kde byla původně kupé. Dřevěná opěradla zad sedaček byla stlačena do sebe snad na vzdálenost pouhých 30 cm. Nejbliže k nám na koleji stál motorový jeřáb (někdo dokonce tvrdil, že tam stály dva) a bylo zřejmé, že je jejich snahou torzo vagonu nadzvednout. Když se to nakonec po dlouhé době podařilo asi do

výše jednoho metru, spatřili jsme něco, co bylo příčinou našeho útěku na protější mez směrem ke Strachotínu. Byla stále ještě tma, ale z dálky jsme slyšeli, jak někdo všechny přihlížející kategoricky vyhání z blízkosti neštěstí. Nečekali jsme na nějaký povel a stejnou cestou jak jsme přišli, jsme toto místo chtěli opustit. Začalo se pomalu rozednívat a tak jsme viděli, že kolem místa neštěstí vytvořili nějací lidé neprostupný kruh. Dle vyjádření dospělých se mělo jednat o vojáky, ale já jsem na nich uniformy neviděl nebo je nevnímal. Museli jsme ze silnice sejít do polí a za prstencem pravděpodobných vojáků místo neštěstí obejít. Ze vzdálenosti asi 20 m jsme viděli, že nad místem neštěstí, kde stála ještě úplná třešňová alej, je vytvořena nějaká hromada do výše kmenu třešně. Dokonce jsme se na chvíli zastavili a dívali na její obsah. Byla to pyramida vytvořená z kufrů, kabel, kabelů, balíků, oblečení a dokonce i vánočních smrků.

To už se úplně rozednilo a my pokračovali směrem k nádraží. Chodník kolem kolejí byl uzavřen, tak jsme se k němu dostali opět obloukem přes pole. Nádraží opravdu hlídali vojáci, kteří dovnitř nikoho nepovolaného nepustili. Vydali jsme se proto známou polňačkou směrem na Starovičky. Když jsme míjeli most přes koleje na Šakvice, napadlo někoho, ať se z něj podíváme jak na nádraží, tak i do místa neštěstí. Na jedné koleji stála před námi lokomotiva, prý to byla ta, která se nárazem od soupravy oddělila a za ní vagón s utrženou horní částí, která trčela až na vedlejší kolej a na plošině vagonu držela snad zázrakem. Vlevo od lokomotivy stál vagón, kterému úplně chyběla horní část. Připomínal typ vagonů na přepravu rour nebo dřeva - kulatiny. Chybějící část měla být ta, kterou zvedal jeřáb.

Pak jsme své pozorování zaměřili na vyšlapaný chodník kolem kolejí, který spojoval místo neštěstí s nádražním skladištěm. Občas po něm někdo prošel, ale také jsme zaznamenali několik dvojic nesoucích nosítka a na nich něco zabalené do tmavé látky. S nosítky vždy zašli až do skladu, u kterého byla vrata stále mírně pootevřená. Vůbec nás nenapadlo zajímat se o to, co nesou. Když jsme se rozhodli, že již půjdeme domů a původní místo uprostřed mostu opouštěli, po chodníku opět kráčela dvojice s nosítky. Zaujala nás svým divným chováním. Kdyby toho nebylo, tak jsme snad pozvolně

kráčeli směrem k domovu. Náklad, který nesli byl opět zabalen do něčeho tmavého a připomínal hromadu neurčitěho obsahu. Pravděpodobně v důsledku toho, že byl uložen k jedné straně, snažili se mírným houpnutím dostat těžiště doprostřed nosítek. Tento úkon opakovali několikrát. Když došli až na úroveň rampy skladu a k vratům jim chybělo 15 až 20 metrů, tak po opětovném houpnutí s nosítky se z nich uvolnilo něco zdeformované hodně tmavé neurčité barvy, ale na zem to nespadlo. To něco viselo z nosítek a nosiči je táhli po zemi. V místě, ve kterém se otáčeli k vratům a my je viděli pohledem z boku, některý z nás zakřičel: kluci, to je noha. Na nic jsme nečekali a definitivně vyrazili směrem na Starovičky. Víím, že jsme celou cestu běželi a nikdo se neohlížel, zda je první nebo poslední.

Rodičům jsem se s tímto zážitkem nikdy nesvěřil. Věděli pouze, že nás tam několik kluků bylo. Ale pak se stalo něco, co jsem možná dost předčasně zažil poprvé. Několik nocí jsem se probouzel a měl příšerné sny. Matka mě vyprávěla, že jsem něco stále křičel a sebou házel. Měl jsem i zvýšenou teplotu. Asi po čtyřech až pěti dnech došlo

k uklidnění.

Teprve dnes, když pročítám tyto řádky, mě napadá řada otázek, na které jsem nikdy nehledal odpověď. A proč vlastně nehledal? Nevím, neumím si odpovědět. Co já jsem obcházel nad ránem místo neštěstí, otec byl dávno doma. Psychicky neunesl to, co tam spatřil. Víím jen od matky, že se mu udělalo špatně a dokonce zvracel. Nikdy jsem se ho na to neptal.

Měl jsem 60 let na to, zeptat se kluků - vrstevníků, kteří tam mohli být se mnou, zda tomu tak bylo. Nikoho jsem neoslovil. Víím o sobě, že jsem v některých směrech detailista. Snažím se přijít věcem, jak se říká lidově, na kloub. Vždy hledám souvislost mezi příčinou a důsledkem. V těchto dnech pročítám knihu o historii jednoho města a dělám si k ní pečlivě výpisky. Budu mít schůzku s autorem. Proč jsem něco podobného a dokonce se zaujetím neudělal pro objasnění tohoto neštěstí? Opět neznám odpověď. Vždyť o tom, jak po technické stránce probíhalo odstranění zdemolovaných vagonů, není nikde zmínka. Víím, že je to okrajová záležitost, ale mohla být zdokumentovaná. Anežku Klecandrovou a Jarmilu Kostrhounovou jsem od data neštěstí

potkal mnohokrát. Ví o tom, že tam byla skupinka kluků ze Staroviček? Pokud jim to neřekl někdo jiný, ode mě to neslyšely. Se Slávkem Kostrhounem jsem deset let běhal po místním hřišti a opět ani sebemenší otázka z mé strany ohledně neštěstí. Ludva Úlehla, který toto neštěstí přežil s velmi vážným poraněním, je bratr mého švagra Staně. Zažili jsme mnoho společných chvil, absolvovali jsme snad 15 domácích zabíjaček, ale pokud si vzpomínám, tak snad jednou a to ještě okrajově, se otevřelo toto téma. To platí i v případě Lidy Šebesové – Bízové. S velitelem hasičů Oldřichem Drbolou jsem spolupracoval v JZD a pak ještě řadu let jsme společně dojížděli do Břeclavi. Nikdy nepadlo mezi námi ani jedno slovo na toto téma. Zrovna stejně tak i v případě Ladě Klecandra.

Nebudu zkoumat, proč tomu tak bylo, i když by se vysvětlení našlo. **Není dobré, aby děcko vidělo ve třinácti letech, co by nemělo vidět ani jako dospělý člověk.** Organizmus se s tím musel vypořádat po svém. Nyní si dokonce říkám: byl jsem to v těch Šakvických vůbec já?

KaFr

KADETI ZVOU NA DIVADLO

"PÍSEK DO OČÍ"

**v neděli 17. listopadu
v 16 hodin**

v místním kulturním domě.

Přijďte se pobavit a zasmát, třeba i Vy, kteří jste už naši hru shlédli. Nezapomeňte, divadlo je pokaždé trošku jiné.

Těšíme se na Vás.

Nahlédnutí ke Kadetům

CO DALŠÍHO PŘIPRAVUJEME PRO LETOŠNÍ PODZIM:

V sobotu 8. listopadu v 19.30 uvádíme tuto hru v Hustopečích v rámci přehlídky ŠMARDOVO SOUSEDSKÉ DIVADLO

V neděli 8. prosince v 16 hodin zveme spolu s farností do místního kostela sv. Kateřiny na adventní koncert rodinného učitelského tria z Velkých Bílovic – MARIAN A ÚLETY, kteří nás již navštívili s vánočním koncertem v uplynulém roce. Pro kladné hodnocení tohoto vystoupení si je určitě spolu s námi rádi přijdete poslechnout i v Adventu.

V neděli 22. prosince v 17 hodin si Vás dovolíme pozvat do našeho kulturního domu na společný vánoční koncert našeho spolku KADET spolu s koncertním triem z Nikolčic. Přijďte se vánočně naladit, posedět, pobesedovat a spolu s námi si zazpívat známé koledy.

Naši milí spoluobčané, přejeme Vám krásný podzim a těšíme se, že nepohrdnete žádnou z našich pozvánek a vlijete nám svou hojnou účastí novou sílu něco pro Vás připravovat. Děkujeme.

Jménem všech Kadetů **Anna Haluzová**

Seriál o bylinkách a zdraví – 33. díl

Nestřesk střešní (*Sempervivum tectorum*) je původem z hor jižní Evropy, najdeme ho v Pyrenejích, Alpách a Apeninách. Netřesk střešní byl pro své léčivé účinky využíván už ve starověkém Římě. Například se z něho dělал odvar proti útlavici. Kdysi se dával i jako ozdoba zdi a ochrana střechy, protože se věřilo, že chrání budovy před bleskem a ohněm: "Aby blesk netřeskl do střechy". Císař Karel Veliký údajně vydal příkaz, že se má netřesk střešní sázet na všechny střechy. Dnes se opět používá jako jedna z rostlin na zelenou střechu, ale dává se i na skalky nebo do venkovních nádob. Roste a pěstuje se i ve Starovičkách. Je pěstován v celé Evropě i Severní Americe. Netřesk roste na zvětřených skalách a rumovištích a často se vysazuje v zahradách na slunném stanovišti. Vydrží mráz i delší sucho, protože je to sukulentní rostlina. Existuje v řadě různých kultivarů.

Netřesk je považován za jeden z nejbezpečnějších přírodních léků na pokožku, který nemá téměř žádné nežádoucí účinky. Šťáva, která se nachází uvnitř listů, je chladivá a obsahuje spoustu výživných látek. Netřesk obsahuje třísloviny, hořčiny, sacharidy, pryskyřice, slizy, vápník, kyselinu jablečnou a kyselinu mravenčí. Má také dezinfekční a protizánětlivý účinek. Blahodárné léčivé účinky jsou srovnatelné s léčivými účinky aloe vera. Mladé lístky netřesku se dají přidávat do salátů.

Sběr

Listy můžeme sbírat kdykoliv po celý rok nebo je můžeme uchovávat v mrazáku.

Obklad z čerstvých listů

K léčení se používají listy nebo z nich vylisovaná šťáva. Netřesk může pomoci od kuřích ok a bradavic, léčí také drobná poranění, odřeniny a záděry, bodnutí hmyzem, popálení kopřivami i sluncem nebo i lehké opaření horkou vodou. Stačí podélně rozříznout listy a přikládat je vnitřní stranou přímo na postižené místo.

Šťáva z listů

Netřesk pomáhá při zánětu středního ucha. Nakapejte čerstvou mírně teplou šťávu do ucha 2x až 3x za den. Stejně pomáhá při rýmě. Stačí, když si pár kapek nakapete přímo

do nosu. Šťáva z netřesku pomáhá zesvětlovat pihy. Rozmačkané listy také mírní otoky po zhmožděninách na kolenou, zápěstí i jiných částech těla. Šťáva z netřesku se používá také na změkčení tvrdé kůže a na hydrataci vysušené namáhané pokožky, například na loktech.

Nálev nebo kloktadlo

Nálev z jeho listů se může užívat také jako nápoj nebo kloktadlo. Pomáhá ulevit od bolestí v krku, od zánětů v dutině ústní nebo zahlenění průdušek, navíc je chladivý a snižuje horečku. Připravíte jej tak, že do sklenice s vodou vložíte nakrájené listy netřesku a necháte je hodinu louhovat, poté scedíte a podáváte. Nápoj se doporučuje pít nebo kloktat nejvýše třikrát denně. Můžeme připravit také čaj. Nakrájené lístky zalijeme horkou vodou a necháme 10 minut louhovat. Pijeme opět nejvýše 3x denně. Čaj má také účinky na infekce v dutině ústní, krku a průduškách.

Netřesk není vhodný pro těhotné a kojící ženy nebo pro malé děti.

(HaHa)

Zprávičky po našem

- V sáli se zasé debatovalo z lidima z dědiny vo tem, co keho kde klačí. Aji dyž sme na začátku neřekli, že bude pivo zadarmo, bylo tam víc lidí jak na muziku. No, myslím že podruhy to spravim a snád' to bude aji s kapeló.
- matky s tema kočárkama by měly jezďat po chodniku a né se roztahovat po celých silnicách. Chodniky só stavijany podle únie. Só tak široký, že se dva kočárky vedle sebe vlezó. Našťestí je to vymyšlený aji tak, že si možó klidně vyhnót aji dvě káry. O kolečkách (co só na hnůj, nebo na tihle) se v té směrnicí ale nepíše, tož s tema rači jezďáte po té silnici.
- Václav to naše hřiště seče do všelijakých pravidelných geometrických tvarů. Vašku, co tak všeckých překvapit a posekat to třeba do srdečka.
- v dědině byly daný koše ze sáčkama na tý psí experimenty, nebo jak. Pokád' se vám šak pes vy.... na roli mimo dědinu, tož to tam můžete nechat ležet. Naší stařečci to kdysi zavorávali, aby roli lepší rodilo. Tož myslím, že vás Vlastik eště za to pohnójení pochválí.
- kópili sme na všelijaký tý akce chladák na víno a jakósi vyplachovačku sklinek. Až budete za rok zavařovat, tož si ju můžete vypůčit.
- začalo zasé období tmy. Představte si, že tá únia nám chce zakázat v lítě mět o hodinu delší deň. Našťestí se rozhodli, že to zavedó myslim až v roku 2021. Tož ale narychtujte se, bude to boj s časem.
- ja, a začal zasé čas lópání jáder. Všady po dědině budó šupky. Snád' budeme muset kópit extra koše aji na to-tok.
- no, a dyž teda sme u teho lópání či lóskání, tož enom abyste věděli, lístky na prosincovýho Lóskáčka už só vyprodany!! To je smola, co?
- v nedělu dvacátýho října budeme po dědině sadit cibulky jarního kvítí. Tož, ale vono stejnak dyž budete toto číst, tož už budó vlastně v zemi. Počkéte z jara, to budete čóhat na tó krásu vokolo sebe.
- doneslo se ke mě, že děcka se včil nebudó moct na hřišti vozit na saněch z té meze u bévalé Plecháry. Zavazí tam pré to nový zábradlí. Tož, tý šprušlata uděláme na zimu vydělavací? Stejnak si ale myslim, že to nebude

1. ČTĚTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhasťte.

4. KONTROLA KOMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. TOPTE, JAK SE MÁ

Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlete jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označené a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

© MV – generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru
České republiky

Vážení obyvatelé rodinných domů, bytů,

oslovujeme Vás touto cestou proto, že stále evidujeme vysoký počet požárů v domácnostech, které mají tragické následky. Každý rok dochází k více než tisícovce požárů v obytných budovách, kde umírají desítky lidí a stovky jich jsou zraněny.

CHRAŇTE

domov i sebe

Elektronický podpis - 21.8.2019
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Ing. Draboslav Ryba
Vydal : PočSignum Qualified C...
Platnost do : 22.11.2019 09:58:28-000 +01:00

potřeba. Dyť snihu už moc nebývá a obec ho tam navážet teda nezměšlá.

- tý nový světlá ale svítíj, co? Včl spíš přeměšlám, esi by nebyly lepčí tý svíčky, protože je na všechno nějak moc vidět.
- nezapomeňte a dondite v nedělu sednástýho listopádu do kulturáku na divadlo. Kadéti se zasé budó předvádět. no, a tédeň předtem se pude v nedělu z lampiónama. Pokád' nebude moc fókat, tož budeme aji poštat tý lampióny co lítajó.
- za humnama se ten barák pro starý dělat nebude. Zvostanó tam tý zahrádky. Vono jich tam ale už moc néni. Tož, dybyste nekdo chceli si tam neco zasadit, dondite na obec a popřeměšláme vo tem.
- myslivci vás zvó do kulturáku na Poslední leč. Doneste si rači aji gořalku z domu, dyby ji tam měli málo.
- no řeknite mě, nač je tak velikánské komín na hasičce? To jim k temu krbu nestačil ten obyčejný, normální?
- pré musíme dat tem našem psom jakési čip. Žepré potom nebudó steklí. Tož, dondite všeci ke Kelblovi, bude se to dávat totiž aji lidom.
- vypadá to, že se bude u kostela dělat semafor pro chodců. Tož, né že budete přecházet silnici kde se vám

zachce.

- na konci září byla zbóraná tá naša rozhledna. Aji bych byl zvědavé, kam došlo všechno to dřevo. Beztak to majó hasiči do toho jejich krbu.
- na ceduli u úřadu se nově nebudó vyvěšovat úřední dokumenty. Nekerém vadilo, že je to tam dyl, než by mělo. Abysme jich zbytečně nehněvali, tož sme se rozhodli, že to tam rači nebudem dávat vubec.
- stárce nás zvó koncem listopádu na Kaču. Né, že budete zasé sedět doma, účast je nutná. Bude se tam podepisovat docházka. Kdo nedonde, nebude se mu vyvážet popelnice.
- v celé dědině se dívali jacísi chytří lidi na zeleň. Došli s tem, že neco se má pokácet, neco se bude vořezávat (pozor, to bude taky hasičů). Ale našťestí se toho bude dost sadiť novýho.
- ja, voni se vlastně blížijó vánoce. Tož, na první adventní nedělu dondite na kulturák. Budete si tam moct udělat výzdobu na stůl, či dveře.

Byďte živí a zdraví (TD)

!!! VÝZVA !!!

INFORMACE O NAŠEM (OBECNÍM) PARKU

Milý spoluobčané,

sháním jakékoliv informace o našem parku – informace od počátku (cca 1960) po současnost.

Prosím Vás o jakékoliv **informace**, ale také **fotografie** či zážitky s parkem spojené.

Chtěla bych porovnat historickou podobu parku se současným stavem, s čímž souvisí celkový šedesátiletý vývoj našeho parku.

Jinak vypadal park v roce 1960, jinak v roce 1970, 1980, 1990, 2000, 2010...

S touto tematikou souvisí nejen druhová skladba dřevin a památník – na první pohled nejdůležitější součástí parku, ale také jeho využití, jeho kulturní význam, spojení s obcí – za celou jeho éru.

Jakkoliv se Vám může zdát Vaše informace či fotografie bezvýznamná – stačí například jen nepatrný záběr parku, pro mě může mít význam zcela zásadní, neboť z těch mnoha střípků, které doufám získám, mohu poskládat jeden velký celek.

Účel je ryze studijní a slibuji, že práci uveřejním i v našem zpravodaji. ☺

Určitě nebude zajímavá jen pro mě.

Na zpracování mám cca 1 měsíc (tj. do konce listopadu).

Klidně mě zastavujte na ulici, v obchodě (sešit s tužkou budu mít vždy s sebou).

Napište mi e-mail: p.pratova@seznam.cz nebo mi zavolejte: 605 488 147.

Děkuji Vám za vstřícnost, ochotu a pomoc!

Pavčina Prátová

všechny děti srdečně zveme na

DĚTSKOU MŠI SV.

každou první neděli v měsíci v 11.00 hod.

v kostele sv. Kateřiny ve Starovičkách

A colorful cartoon illustration of children and adults participating in a church service. A priest is holding a chalice, and children are holding hearts. One child is in a baptismal font.

začínáme 13.10. 2019

Farmářské odpoledne

Počtvrté jsme se potkali v sobotu 14. září na prostranství u kulturního domu na vesnickém Farmářském odpoledni. Počasí nám přálo. Zase jsme před akcí přemýšleli, jestli budeme stavět stan, aby nám nebylo vedro. Rosničky hlásili, že má být 22 stupňů, tak jsme to neřešili. No ejhle, na tom sluníčku to sálalo docela dost. Navíc když je všude kolem beton, tak dvojnásob. Na druhou stranu, co bychom zase dali za to, kdyby tak mohlo být dneska. Sluníčka a tepla jsme si tedy užili do sytosti. Začátek byl naplánován na druhou hodinu, ale ejhle, nikde nikdo. U nás by se měla asi doučovat dochvilnost. Postupně se však areál zaplňoval a vy jste nosili svoje výpěstky. Sešlo se jich snad kolem stovky (počítáno na kusy). Oficiální zahájení akce se tedy posunulo o dobrou hodinu. To čekání však stálo za to. Naši Kadeti si pro nás přichystali náramné překvapení. Nejen že došli stylově po vesnicku, tak jak to bývalo, ale byli vyzbrojeni vším, s čím se kdysi pracovalo a co bylo ke sklizni potřeba. V cépatce (plachta přes ramena) nesli turkyňisko (celé rostliny kuřice), na ramenou dřevěné vidle tzv. podavačky, kosu s hrabíci (hrabice je křídlo k rovnání pokoseného obilí), srp, dřevěné hrabě a cep. V košíkách svačiny, v čepáku (hliněná baňatá nádoba na tekutiny) vodu, v demižonu víno a na

tragaču se vezly děcka. To vše za radostného zpěvu. Vrcholem byla písnička z pera paní Anny Haluzové, napsaná přesně k této příležitosti! Krásné, dojemné a k zamyšlení... Poté jsme vyhlásili vítěze v soutěži o největší výpěstky. V daných kategoriích se umístili: za dýni - František Juška, bramboru - Ludmila Doláková, cibuli - Vojta Havlík, hrozen - Víťa Krůza a papriku - opět Ludmila Doláková, ta se však umístění vzdala ve prospěch dalšího v pořadí, a to Martina Krůzy. Dále následovalo očekávané vystoupení dětí z naší mateřské školy. Ty si pro nás připravily kovbojské vystoupení plné tance. Je to krása, když ta "čistá" stvoření dělají radost nejen svým rodičům. Děcka, jen tak dále. Dalším bodem programu pak bylo vyhlášení Ceny veřejnosti, o kterou hlasovali všichni přítomní. Tou se stala zeleno-modro-šedá dýně připomínající lidský mozek. Tu nám do soutěže přinesla Emička Trněná. Všichni ocenění dostali pěkné poháry a také reklamní předměty naší obce. Během celého programu mohli přítomní vytvářet různé dekorace ze šustí a všemožných podzimních materiálů - statice, obilí, slaměnky, šípky, plané trnky, různé listy, jeřabiny apod. Z dýní se zase vyřezávaly všelijaké masky a strašáci. Ona totiž byla i soutěž o nejhezčí dýni a výtvar ze šustí. V

těchto kategoriích se nakonec umístili za nejhezčí dýni - Daniel Kolev a za nejhezčí výtvar ze šustí - Vojta Havlík. Tito byli odměněni kornoutem se sladkostmi a oříšky. Bylo to krásné "obyčejné" odpoledne, bez komerčních cukrblik. Zbylé výpěstky, které jste přinesli, jsme věnovali dětem do naší školy a školky. Děkujeme tedy vám, kteří jste přišli, všem vystupujícím, těm co věnovali potřebný materiál na výtvary a také těm co nám pomohli s organizací a také úklidem. Měli jsme pro vás přichystaný burčák a chleba se škvarkovkou. Tu jsem také nesl na posilňovou Kadetům, ale ti byli vybaveni z domu. Představte si, že oni ty košíky neměli jen jako, ale vytahovali z nich všemožné zabíjačkové dobroty a uzené - byli prostě boží. Tak jsme jim alespoň zavdali toho burčáku. Jo, abych však ještě nezapomněl, po celou dobu akce byly na sále vystaveny ke zhlédnutí výtvary dětí z naší školy, které dělaly po celý loňský školní rok. Byly to různé obrázky, figurky, dekorace apod. Šikovné tam máme děti! Odkazy na fotky a videa z vystoupení najdete na stránkách obce v sekci Fotogalerie. Už teď se těšíme zase za rok, tak nezapomeňte přijít včas. Mějte se.

(TD)

Kdo to byl hrubokopáč

Kdo se někdy začel do starých kronik, pátral v matrikách nebo gruntovních knihách, tak možná narazil na termíny jako hrubokopáč, malokopáč, hrubokopáčský dům apod. Hrubokopáčskými domy byla ve Starovičkách popisná čísla 1 až 18 a 47 až 60 (více v knize Starovičky ..., str. 60).

Nedávno jsem byl účastníkem jedné přednášky, kde zaznělo i slovo „hrubokopáč“. Reakcí na mé vysvětlení termínu byl všeobecný smích. Z tohoto důvodu si dovoluji uvést text, který jsem kdysi zpracoval pro jinou příležitost.

Hrubokopáči – malokopáči

Historik František Matějka uvádí, že Lánové rejstříky znamenávají velikou pestrost společenské skladby mezi majetnými usedlíky. Jako příklad uvádí, že jen na panství moravskokrumlovském by bylo třeba k zaznamenání všech společenských vrstev a jejich pojmenování 64 rubriky. Tato široká škála je způsobena mimo jiné i nejasnostmi v pojmenování různých majetkových odstínů v této vrstvě, ale může být způsobena také neinformovaností lánové komise v této otázce (např. originální záznamy mnohdy označují v jedné vesnici tytéž usedlíky jako domkaře, jindy jako zahradníky apod.)¹⁾ Na základě tohoto tvrzení se lze domnívat, že obdobnou rozmanitostí názvů se mohou vyznačovat záznamy o společenském rozvrstvení i na jiných panstvích.

Nejmladší vrstvou mezi nelánovými usedlíky byli na Moravě domkaři. V některých obcích, kde převládlo vinařství nad jinými druhy polního hospodářství byli ti domkaři nazýváni kopáči (německy Hauer).²⁾ Taková ves je někdy zvána kopáčskou vsí. Dle L. Hosáka „... v Kurdějově, Přítlukách, Starovičkách a Němčičkách vůbec převládlo vinařství a nebylo tam soustavy lánové. Usedlíci byli nazýváni prostě kopáči a rozdělovali se podle majetku na hrubokopáče a malokopáče. V 18. století bylo v Kurdějově 122 kopáčských domků, v Němčičkách 92, v Přítlukách 40.“³⁾

Majitelé vinohradů byli nazýváni horníky. Kromě tohoto názvu se objevuje i pojmenování kopáč (malokopáč – hrubokopáč) a vinař. Prof. Hosák uvádí, že vinařem byl patrně nazýván majitel velkého počtu vinohradů, jehož hlavní zaměstnání bylo jiné. Hrubokopáčem byl ten, kdo nestačil obdělávat své vinohrady sám s vlastní rodinou, malokopáčem byl ten, kdo měl jen menší rozlohu vinic.⁴⁾

Odkazy:

- 1) MATĚJEK František: Lánové rejstříky Brněnského kraje z let 1673 – 1675, Praha 1981, str. 12
- 2) MATĚJEK František: Lánové rejstříky Brněnského kraje z let 1673 – 1675, Praha 1981
Str. 44 - ... v Kurdějově jeden kopáč zběhl pro stáří, druhý se utopil.
Str. 56 - V Přítlukách se domkaři jmenovali kopáči.
Str. 61 - ... jejich majitelé v Pouzdřanech, Strachotíně, Mušově a v Bavorech jsou zvaní kopáči.
Str. 103 V Noslavi ... domkaři jsou označeni též jako kopáči.
Další odkazy na kopáče: str. 30, 43, 49, 50, 51, 53, 54, 60, 66, 97, 102, 104.
- 3) HOSÁK Ladislav: Dějiny vinařství na jižní Moravě, Brno 1945, str. 13
- 4) HOSÁK Ladislav: Dějiny vinařství na jižní Moravě, Brno 1945, str. 19

Zdeněk Trněný

Několik slov

...ke Zpravodaji

V minulém vydání Starovičského Zpravodaje mě zaujala poznámka Tomáše Doláka na téma „vždyť tam píšou stále stejní lidé“ (pozn. do Zpravodaje). S tímto konstatováním jsem se také nejednou setkal. Ano, je tomu tak. I já patřím mezi ty, kteří občas přispějí nějakým článkem. Můžu však všechny ubezpečit, že u nikoho z nás, to není potřeba nějaké veřejné exhibice nebo finančního přivýdělku – až tak vysoké honoráře za článek zase nejsou.

Důvody jsou jednodušší. Snažíme se udržet náš zpravodaj při životě. Protože, pokud nebudou příspěvky, nebude ani zpravodaj. Dvě – tři stránky zpráv z obecního úřadu si můžeme přečíst na úřední desce nebo na internetu.

A „aby tam nepsali stále ti stejní“, zkuste přispět také. Svými vzpomínkami, svým názorem na dění v obci, co by se u nás mělo zlepšit. Nebo napište o tom, co vás baví, co zajímavého jste zažili, jakého máte koníčka atd., atd.

(ZT)

...k novým odpadkovým košům

Nedávno se po obci objevilo několik nově osazených odpadkových košů s pytlíky na psí exkrementy. Chvály hodný počin i když ...

Domnívám se, že prázdných sáčků od pečiva, či ovoce je v každé domácnosti stále dostatek, a tak není problém si vzít dva sáčky do kapsy a v případě potřeby použít.

A také se domnívám, že část těch majitelů psů, kteří se v případě, kdy jejich pes vykonává potřebu na chodníku před vaším domem, zahledí kamsi vysoko ke hvězdám, tak ti to budou dívat ke hvězdám i nadále. Rád bych se mýlil.

(ZT)

Kulturní komise Starovičky a ZŠ Starovičky pořádají 1. adventní neděli

1. prosince 2019

od 15:00 hod v kulturním domě

VÁNOČNÍ DÍLNY

+ Rozsvěcování vánočního stromu

Program:

- ❖ 15:00-17:00 vlastní výroba vánoční dekorace-veškerý materiál zajištěn
- ❖ 17:00 vystoupení dětí ze ZŠ Starovičky
- ❖ 17:30 rozsvícení vánočního stromu
- ❖ Ochutnávka adventních dobrot - (štalovy, závin, vánočky, perníčky, cukroví, ...) - přineste prosím Vaše dobrotu k ochutnání i s recepty

K zahřátí bude čaj a Vánoční punč

Společenská kronika

V měsíci červenci oslavila významné životní jubileum

paní **Magda Skulínková** – 50. narozeniny

V měsíci září oslavili významné životní jubileum

paní **Božena Kynclová** – 70. narozeniny

pan **Jan Potůček** – 70. narozeniny

paní **Miroslava Jušková** – 50. narozeniny

V měsíci říjnu oslavili významné životní jubileum

pan **Josef Ovísek** – 95. narozeniny

pan **Václav Ernest** – 80. narozeniny

paní **Marie Škrobáková** – 93. narozeniny

pan **František Pěňčík** – 80. narozeniny

paní **Marie Pěňčíková** – 80. narozeniny

Rozloučili jsme se:

srpen – **Ladislav Pleskač**, čp. 87

září – **Karel Kostrhoun**, čp. 235

Blahopřejeme rodičům:

Dne 15.8.2019 se narodil **Jan Vašátko**.

Rodiče: **Eva Vašátková a Radek Vašátko**,
Starovičky 310.

Dne 1.10.2019 se narodila **Viktorie Sedláčková**.

Rodiče: **Klára Omelková a David Sedláček**,
Starovičky 45.

Dne 17.10.2019 se narodil **Marek Spěvák**.

Rodiče: **Hana Geburová a Michal Spěvák**,
Starovičky 206.

Svatba

Oznamujeme, že dne 12.9.2019 byli oddáni

Halka Schöffnerová a Radek Prokeš, Starovičky 129.

divadelní ochotnický spolek **Kadet Starovičky**

uvádí francouzskou veselohru

PÍSEK DO OČÍ

EUGÈNE LABICHE

17. 11. 2019

v 16.00 hod.

srdečně Vás zveme
do kulturního domu
ve Starovičkách

REŽIE – ANNA HALUZOVÁ

Adventní koncert folkového rodinného tria

Marian & ÚLETY

Neděle 8.12. 2019 od 16:00

Farní kostel sv. Kateřiny - Starovičky

STÁRCI A STÁRKY ZE STAROVIČEK VÁS SRDEČNĚ ZVOU

KATEŘINSKÁ ZÁBAVA

SOBOTA 23. 11. 2019

OD 20:00 HODIN

KULTURNÍ DŮM STAROVIČKY

HRAJE DH SOKOLKA

VSTUPNÉ 100,- Kč
KROJOVANÍ VSTUP ZDARMA

STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ - ŘÍJEN 2019 / ČÍSLO 78. Vydavatel: Obec Starovičky, Starovičky 43, PSČ 691 68. Zaevidováno pod ev. č.: MKČR E 20321.

E-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz. Náklad 370 ks, výtisk je neprodejný. Za podepsané příspěvky odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit a jazykově upravit, obdržené materiály neuveřejnit, důvody neuveřejnění nesdělovat. Termín další uzávěrky je **2. 12. 2019**. Příspěvky zasílejte na e-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz nebo do kanceláře OÚ Starovičky.

Redakce: Iva Horáková (IH), Hana Kapustová (HK). Grafická úprava: Vlastimil Ovísek. Tisk: Tiskárna Brázda, www.tiskarnabrazda.cz. Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: Vladimír Drbola (VD), Mgr. Dana Walterová (Wal), Petra Novotná (PN), Mgr. Ivana Bajková (Baj), Dominika Francová (Fra), Hana Harthová (HaHa), Tomáš Dolák (TD), Zdeněk Trněný (ZT), Ing. František Kadrnka (KaFr) a další podepsaní autoři příspěvků.